

UCHWAŁA NR 178/2023
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 12 września 2023 r.

w sprawie odwołania Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców
w okręgu wyborczym nr 21 w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.

Na podstawie art. 218 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) Państwowa Komisja Wyborcza, po rozpatrzeniu odwołania Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców, złożonego przez osobę zgłaszającą listę, od uchwały Okręgowej Komisji Wyborczej w Opolu z dnia 7 września 2023 r. w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów komitetu wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY POLSKA LIBERALNA STRAJK PRZEDSIĘBIORCÓW w okręgu wyborczym nr 21 w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.

postanawia

oddalić odwołanie.

Uzasadnienie

Uchwałą Okręgowej Komisji Wyborczej w Opolu z dnia 7 września 2023 r. w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów komitetu wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY POLSKA LIBERALNA STRAJK PRZEDSIĘBIORCÓW w okręgu wyborczym nr 21, zwaną dalej: „uchwałą Okręgowej Komisji Wyborczej w Opolu” Okręgowa Komisja Wyborcza w Opolu odmówiła rejestracji listy kandydatów

zgłoszonych w okręgu wyborczym nr 21 Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców, zwanego dalej „Komitetem”, z powodu niezyskania wymaganego poparcia wyborców.

W dniu 11 września 2023 r., tj. w ustawowym terminie, zostało doręczone Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie złożone przez osobę upoważnioną przez Pełnomocnika Komitetu do zgłoszenia listy kandydatów na posłów.

W odwołaniu osoba upoważniona do zgłoszenia kandydata:

- 1) wnosi o:
 - a) wydanie postanowienia o uwzględnieniu odwołania w przedmiocie zaskarżonej uchwały,
 - b) oraz wydanie postanowienia o rejestracji listy kandydatów na zasadzie art. 218 § 4 Kodeksu Wyborczego;
- 2) zarzuca uchwale Okręgowej Komisji Wyborczej w Opolu naruszenie:
 - a) art. 210 § 2 Kodeksu wyborczego oraz pkt IV ppkt 6 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 17 sierpnia 2023 r. w sprawie wytycznych dla okręgowych komisji wyborczych dotyczących przyjmowania zgłoszeń i rejestracji list kandydatów na posłów i kandydatów na senatora w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r., tj. przedwczesność uchwały oraz naruszenie wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej polegające na podjęciu uchwały o odmowie rejestracji listy kandydatów pomimo braku ustalenia czy w pozostałych okręgach wyborczych komitet wyborczy spełnił warunki do zarejestrowania list kandydatów na posłów w co najmniej połowie okręgów wyborczych;
 - b) art. 209 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego w zw. z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, tj. kwestionowaniu przez Okręgową Komisję Wyborczą w Opolu złożonych wykazów podpisów poparcia, na których informacje tam zawarte, z wyłączeniem podpisu, nie zostały wpisane przez osobę udzielającą poparcia, podczas gdy zdaniem skarżącego Kodeks wyborczy nie zakazuje, aby listy poparcia przygotowane zostały wcześniej (także w formie wydruku komputerowego), pod którymi wyborca składa

jedynie swój własnoręczny podpis;

c) art. 213 § 1 Kodeksu wyborczego, tj. przeprowadzenia weryfikacji podpisów poparcia podczas nieobecności osoby zgłaszającej listę;

d) art. 217 § 1 Kodeksu wyborczego, polegające na przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego bez uprzedniego zawiadomienia Komitetu.

Państwowa Komisja Wyborcza zważyła, co następuje.

Art. 210 § 2 Kodeksu Wyborczego, stanowi że Komitet wyborczy, który z zachowaniem wymogów określonych w § 1, tj. dołączeniem do zgłoszenia wykazu podpisów poparcia co najmniej 5000 wyborców, zgłosił listy kandydatów co najmniej w połowie okręgów wyborczych, uprawniony jest do zgłoszenia dalszych list bez poparcia zgłoszenia podpisami wyborców. Zgłoszenia list kandydatów przez komitety wyborcze bez zachowania wymogu, o którym mowa w § 1 uznaje się za skuteczne, jeżeli listy kandydatów zgłoszone z zachowaniem wymogów określonych w § 1 zostaną zarejestrowane co najmniej w połowie okręgów wyborczych.

Zdanie pierwsze powyższego artykułu stanowi, że Komitet, który **zgłosił** listy kandydatów co najmniej w połowie okręgów wyborczych, może zgłosić listy w pozostałych okręgach, bez wykazów podpisów przedkładając właściwej okręgowej komisji wyborczej stosowne oświadczenie o skorzystaniu z uprawnienia wynikającego z art. 210 §1 Kodeksu wyborczego. Natomiast zgodnie ze zdaniem drugim lista kandydatów na posłów, która została zgłoszona bez wykazów podpisów poparcia wyborców, może zostać zarejestrowana tylko w sytuacji, gdy w co najmniej 21 okręgach listy kandydatów, do zgłoszenia których dołączone zostały wykazy podpisów poparcia co najmniej 5000 wyborców, zostaną **zarejestrowane**.

Z wyjaśnień Okręgowej Komisji Wyborczej w Opolu wynika, że Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców nie przedłożył wraz ze zgłoszeniem listy oświadczenia, o którym mowa w art. 210 § 2 Kodeksu wyborczego.

Ponadto należy wskazać, że Okręgowa Komisja Wyborcza w Opolu w dniu 1 września 2023 r. wezwała osobę zgłaszającą listę kandydatów do usunięcia wad zgłoszenia w terminie ustalonym dla dokonywania zgłoszeń list kandydatów na posłów, tj. do dnia 6 września 2023 r.

W dniu 6 września 2023 r. Łukasz Tomasz Mozolewski - osoba upoważniona przez pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY POLSKA LIBERALNA STRAJK PRZEDSIĘBIORCÓW doniósł karty z podpisami osób popierających, jednak w liczbie mniejszej niż brakująca do spełnienia warunku z art. 210 § 1 Kodeksu wyborczego, tj. co najmniej 5000 wyborców stale zamieszkałych w danym okręgu wyborczym.

W wyniku łącznego sprawdzenia podpisów złożonych w dniu 31 sierpnia 2023 r. oraz w dniu 6 września 2023 r. stwierdzono, że zgłoszenie listy kandydatów na posłów KOMITETU WYBORCZEGO POLSKA LIBERALNA STRAJK PRZEDSIĘBIORCÓW uzyskało prawidłowe poparcie 4101 wyborców z okręgu wyborczego nr 21.

Dlatego też Okręgowa Komisja Wyborcza w Opolu, po przeprowadzonej weryfikacji podpisów i stwierdzeniu, że zgłoszenie listy kandydatów na posłów nie spełnia wymogu, o którym mowa w art. 210 § 1 Kodeksu wyborczego, zobowiązana była do wydania uchwały w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów komitetu wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY POLSKA LIBERALNA STRAJK PRZEDSIĘBIORCÓW w okręgu wyborczym nr 21.

Dlatego też zarzut przedwczesności uchwały Okręgowej Komisji Wyborczej w Opolu jest nieuprawiony.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 209 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego, polegającego na kwestionowaniu przez Okręgową Komisję Wyborczą w Opolu złożonych wykazów podpisów poparcia, na których informacje tam zawarte, z wyłączeniem podpisu, nie zostały wpisane przez osobę udzielającą poparcia Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że zarzut ten jest niezasadny. Państwowa Komisja Wyborcza wskazuje, że weryfikacja prawidłowości udzielonego poparcia dokonywana jest na podstawie art. 209 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego.

Ponadto po dokonaniu ponownej weryfikacji zakwestionowanych przez Okręgową Komisję Wyborczą w Opolu podpisów poparcia Państwowa Komisja Wyborcza wskazuje, że 150 kart podpisów poparcia nie zostało przedłożonych przez Komitet w oryginale. Świadczy o tym m.in. brak na arkuszach jakichkolwiek śladów żłobień pozostawionych przez środki (narzędzia) pisarskie, odzwierciedlonych na przeciwnych

stronach kart, nawet w miejscach wielokrotnych poprawek, gdzie szczególnie powinny być widoczne. Z tego powodu Państwowa Komisja Wyborcza uznała je w całości, tj. zarówno w zakresie danych wyborcy, jak i podpisu, za wadliwe.

Odnosząc się w dalszej kolejności do zarzutu naruszenia art. 213 § 3 Kodeksu wyborczego, polegającego na weryfikowaniu przez Okręgową Komisję Wyborczą w Opolu wszystkich danych uwidoczniionych w wykazach podpisów poparcia, podczas gdy zdaniem skarżącego Okręgowa Komisja Wyborcza jest uprawniona do weryfikacji wykazów podpisów poparcia jedynie w zakresie ich odrębności i własnoręczności, Państwowa Komisja Wyborcza wskazuje, że oceniając prawidłowość udzielonego poparcia uprawniony organ musi zweryfikować nie tylko własnoręczność podpisu ale wszystkie dane uwidocznione na przedłożonych wykazach.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza przy tym, że z wyjaśnień Okręgowej Komisji Wyborczej w Opolu przesłanych Państwowej Komisji Wyborczej wynika, że osoba zgłaszająca listę była informowana o sprawdzaniu kart poparcia listy kandydatów komitetu wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY POLSKA LIBERALNA STRAJK PRZEDSIĘBIORCÓW. W potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia wydanym w dniu 31 sierpnia 2023 r. poinformowano o rozpoczęciu w tym dniu badania podpisów. Od tego momentu, w tym dniu oraz w dniach kolejnych osoba zgłaszająca listę była obecna w siedzibie Okręgowej Komisji Wyborczej w Opolu i na bieżąco zapoznawała się ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, co sam Skarżący potwierdza w skardze, wskazując, że „(...) ja Łukasz Mozolewski, obserwując proces weryfikacji (...)”

Państwowa Komisja Wyborcza odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 217 § 1 Kodeksu wyborczego, czyli nieprzeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, stwierdza, że Okręgowa Komisja Wyborcza w Opolu w swoich wyjaśnieniach potwierdziła, że działania przez nią podjęte były działaniami realizowanymi w normalnym trybie postępowania przy weryfikacji podpisów, a nie działaniami na podstawie art. 217 § 1 Kodeksu wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza, odnosząc się do zakwestionowania przez Okręgową Komisję Wyborczą w Opolu kart wykazu podpisów z chronologicznie ułożonymi

wykazami PESEL, zauważa, wbrew twierdzeniom zawartym w skardze, że doświadczenie życiowe pokazuje, iż nie ma możliwości zebrania wszystkich podpisów poparcia wyborców, na wykazach, na których znalazły się, wpisane wcześniej przez Komitet dane wyborców, w ciągu kilku godzin i aby na wykazach nie znalazły się „luki”. Normalnym jest, że, np. któregoś z wyborców może nie być w domu lub w pracy, może nie zamieszkiwać pod wskazanym przez Komitet adresem, wyborca może odmówić udzielenia poparcia.

Państwowa Komisja Wyborcza informuje, że Komisja wskazała w uchwale, że raport systemu dla sprawdzonych 581 kart wskazuje, że zweryfikowano łącznie 4753 podpisy, z czego uznanych za prawidłowe zostało 4101 podpisów. Podpisów błędnych było 652, w tym ze względu na wady:

- dot. podpisu wyborcy 8,
- numeru PESEL - 198,
- brak praw wyborczych na obszarze okręgu wyborczego 173,
- wielokrotnego występowania tego samego wyborcy na różnych kartach — 273.

Pozycji wykreślonych na kartach było 214.

Państwowa Komisja Wyborcza, w związku ze złożonym odwołaniem w dniu 12 września 2023 r. raz jeszcze sprawdziła wszystkie zakwestionowane przez Komisję podpisy poparcia wykorzystując do tego Centralny Rejestr Wyborców. Państwowa Komisja Wyborcza, po dokonaniu ponownej weryfikacji podpisów zakwestionowanych przez Komisję i uznała, że nie ma zastrzeżeń do weryfikacji dokonanej przez Okręgową Komisję Wyborczą w Opolu.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że mimo ponownej weryfikacji podpisów zgłoszenie listy kandydatów na posłów nie uzyskało poparcia, o którym mowa w art. 210 § 1 Kodeksu wyborczego, gdyż liczba prawidłowych podpisów wyniosła 4101.

W tym stanie rzeczy Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w sentencji.

Na podstawie art. 218 § 3 Kodeksu wyborczego od niniejszej uchwały pełnomocnikowi wyborczemu przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu

Najwyższego w terminie 2 dni od daty jej podania jej do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Państwowej Komisji Wyborczej.

Przewodniczący

Państwowej Komisji Wyborczej:

Sylwester Marciniak

Zastępca Przewodniczącego

Państwowej Komisji Wyborczej:

Wojciech Sych

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej:

Ryszard Balicki

Dariusz Lasocki

Liwiusz Laska

Maciej Miłoś

Konrad Składowski